

Förvillande färger

Hur kan olika djur anpassa sig för att överleva?

Så här gör du:

1. Ta ett gult, ett rött och ett grönt papper och klipp remsor som är ungefär en centimeter breda. Klipp därefter remsorna i centimeterstora smådelar så ni sammanlagt får ett hundratal bitar i olika färg. Låtsas att bitarna föreställer smådjur av olika slag.
2. Sätt er i ett rum med dunkel belysning (för att undvika skuggor) och lägg ut tre hela pappersark i gult, rött och grönt framför er.
3. Ta fram småbitarna och strö ut dem på det röda pappersarket. Sprid ut bitarna över hela pappret.
4. Bestäm att två barn ska få plocka så många bitar (t ex olika insekter) som möjligt på 20 sekunder. Man får bara plocka en bit i taget.
5. Starta ett stoppur och börja plocka.
6. När tiden har gått ut, sorterar ni upp de bitar som barnen har hunnit plocka. Anteckna antalet av de olika färger som plockats från det röda pappret.
7. Samla ihop småbitarna och gör på samma sätt med det gula och det gröna underlaget. Avsluta med det vita pappret som underlag.

Du behöver:

- 2 gula, 2 röda och 2 gröna stora papper
- ett stort vitt papper
- sax
- stoppur
- papper och penna

Det handlar om: anpassning, skyddande färger, varnande färger, kamouflage, mimikry, överlevnad

◀ Ett bra knep för att överleva är att försöka likna sin omgivning. Kameleonten kan till och med ändra färg för att inte synas.

8. Vilka färger är lättast att se på de olika underlagen? Jämför med det vita underlaget.
9. Fundera över vilken färg insekterna behöver ha för att gömma sig bland gröna blad och buskar. Vet någon varför vissa insekter är röda eller knallgula?

Det är viktigt att allt levande kan förändras för att passa in i sin omgivning. Därför har många djur skyddande färger som liknar den miljö där de lever. På så vis undviker de att bli upptäckta av fiender som vill äta upp dem.

Skyddande färger

I den här undersökningen ser man att de bitar som har samma färg som bakgrunden är mycket svårare att upptäcka än småbitarna med av-vi-

kande färg. Resultatet blir att det är enklare att plocka bitarna i avvikande färg. När underlaget är vitt kommer alla tre färgerna att bli plockade i ungefär lika stor utsträckning.

Slutsatsen blir att djuren klarar sig från att bli upptäckta genom att likna den miljö där de befinner sig.

Varnande färger

I naturen är den mesta växtligheten grön och brun. Därför borde det vara rimligt att det bara skulle finnas gröna och bruna smådjur, men så enkelt är det inte. Inom djurvärlden finns en mängd olika knep för att överleva. Ett exempel är att smaka illa eller att vara giftig.

Med skarpa färger signalerar vissa djur att de inte är någon bra föda, och rovdjuren lär sig snabbt att undvika ett sådant byte.

De lappar som har samma färg som underlaget syns inte lika tydligt. Undersökningen visar att de djur som liknar sin omgivning inte syns lika lätt vilket gör att de kan undvika att bli upptäckta.